

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/59/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200493
Dátum vydania rozhodnutia: 12.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8017200493.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: P. U. Q., bytom Š. XXXX/X, F., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 2, Poprad, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 22. júna 2017, Číslo: 34528-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. februára 2018, č. k. 3Sa/16/2017-53, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 3Sa/16/2017-53 z 27. februára 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. februára 2018, č.k. 3Sa/16/2017-53 zrušil rozhodnutie žalovanej z 22. júna 2017, číslo 34528-2/2017-BA a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Preskúmaným rozhodnutím žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie, ktorým Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad predpísala podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) žalobcovi poistné na nemocenské poistenie v sume 78,00 eur, poistné na starobné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 318,60 eur, poistné na invalidné poistenie v sume 106,20 eur a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 59,70 eur za obdobie január 2009, február 2009, marec 2009, apríl 2009, máj 2009 a jún 2009.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v intenciách § 5 písm. c/ a § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (v znení účinnom od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2010) a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby. Po vyhodnotení závažnosti dôvodov žaloby vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu správneho orgánu, ako aj k obsahu pripojeného spisu žalovanej konštatoval, že preskúmané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je

nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy malo za následok nezákonné rozhodnutie.

3. Mal za preukázané, že žalobca bol fyzickou osobou - samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorú vykonával na základe licencie L1A vydanéj Slovenskou lekárskou komorou číslo L1A/PO/1050/06 zo dňa 15. mája 2006 (na dobu neurčitú). Prešovský samosprávny kraj rozhodnutím č. 7069/2006/ODDZ-HAL zo dňa 21.12.2006 vyhovel žiadosti žalobcu P. U. Q. o zrušenie rozhodnutia o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení - ambulancii v odbore ortopédia s miestom výkonu činnosti: ul. E. XX a ul. D.. X. XX, F. a rozhodnutie zrušil ku dňu 31. december 2006. Žalobca od 1. januára 2007 vykonával zdravotnícku činnosť ako zamestnanec u zamestnávateľa Y., IČO: XX XXX XXX, so sídlom Q.. Dňa 25. júla 2008 bol Sociálnej poisťovni, pobočka Poprad doručený Registračný list fyzickej osoby - odhláška s dátumom zániku povinného poistenia 31. december 2006. Uvedené skutkové okolnosti neboli v konaní medzi účastníkmi sporné. Sporné zostalo právne posúdenie otázky, či žalobca zrušením rozhodnutia o povolení prevádzkovať zdravotnícke zariadenie stratil postavenie samostatne zárobkovo činnej osoby, alebo či mu toto postavenie zostalo zachované ako držiteľovi licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

4. Krajský súd uviedol, že hoci na konanie a rozhodovanie žalovaného sa podľa § 172 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní - zákon č. 71/1967 Zb., platia naň ústavné princípy a všeobecné zásady vzťahujúce sa na konanie orgánov verejnej správy v zmysle rezolúcie (77) 31 Výboru ministrov RE, vrátane práva na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka ako základného práva vyplývajúceho z článku 48 ods. 2 Ústavy SR nielen pre konanie súdne (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 83/93), práva na dostatočné, zrozumiteľné a logické odôvodnenie rozhodnutia, ako aj princípu predvídateľnosti rozhodnutia.

5. Uzavrel, že v danom prípade bolo postupom správnych orgánov porušené ústavné právo na prerokovanie vecí v prítomnosti účastníka, nebolo mu umožnené vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Súčasne vzhľadom na časový odstup medzi skutočnosťami, z ktorých žalovaná a prvostupňový správny orgán vychádzali a vydaním prvostupňového rozhodnutia (viac ako 8 rokov) išlo o rozhodnutie bez pochybností nepredvídateľné navyše z hľadiska zrozumiteľného vysvetlenia dôvodu vydania rozhodnutia, ozrejmenia úvah správneho orgánu pri hodnotení dôkazov a aplikácii právnych predpisov trpiace obsahovými nedostatkami a nezodpovedajúce požiadavkám ustanovenia § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. Preskúmaním postupu a rozhodnutia žalovanej nebolo preukázané, či žalobca ako fyzická osoba, ktorej bola udelená licencia podľa § 68 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. túto licenciu aj využívala v období od decembra. Túto skutočnosť bolo potrebné dôkladne zisťovať ešte pred prijatím záveru, že poistenie u žalobcu nezaniklo k 31. decembru 2006, ale až k 30. júnu 2009.

6. Vzhľadom na uvedené krajský súd preskúmané rozhodnutie žalovanej zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

II.

8. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

10. Žalovaná považovala právne posúdenie veci krajským súdom za nesprávne a naďalej trvala na zákonnosti postupu a rozhodnutia o predpísaní poistného žalobcovi za obdobie január 2009 až jún 2009 v sume 565,50 eur na tom základe, že žalobca mal na účely sociálneho poistenia postavenie samostatne zárobkovo činnej osoby podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2010

nielen z dôvodu existencie povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ale aj z dôvodu, že bol držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a tiež ďalších živnostenských oprávnení. Keďže žalobca nemal ku dňu 31. december 2006 zrušené všetky oprávnenia, na základe ktorých bol oprávnený dosahovať príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov, nemohlo v jeho prípade dôjsť k zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia v zmysle § 21 ods. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. Vyjadrenie krajského súdu v bode 45 rozsudku považovala za nesprávne. Žalovaná naďalej zastáva názor, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je na účely sociálneho poistenia oprávnením na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

11. Zákon o sociálnom poistení upravuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb ako „jedno poistenie“ a nie ako niekoľko od seba nezávislých sociálnych poistení. Príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. je rozhodujúci až pri posudzovaní vzniku, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby k 1. júlu kalendárneho roka (§ 21 ods. 1). Pri posudzovaní vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby je rozhodujúca len tá skutočnosť, že fyzická osoba, ktorá spĺňa právnu definíciu samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia, dosiahla v rozhodujúcom roku príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. Pri posudzovaní vzniku, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby vychádza žalovaná vždy z údajov jej poskytnutých Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky (Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky do 31. decembra 2011).

12. K odôvodneniu rozsudku krajského súdu žalovaná poznamenala, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej vo veci predpísania dlžnej sumy poistného a príspevkov žalobcovi a nie preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne vo veci vzniku, resp. zániku žalobcovho poistenia. Rozhodnutia, ktorými sa rozhodlo vo veci zániku povinného poistenia žalobcu nadobudli právoplatnosť, čo znamená, že konečným a záväzným spôsobom upravili právne pomery účastníkov konania. Vzhľadom na existenciu právoplatného rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad, číslo: 700-3080029116-GC09/2016 zo dňa 2. septembra 2016 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, číslo: 22881-2/2017-BA z 31. januára 2017 žalovaná odmietla vyjadrenie krajského súdu, o nepredvídateľnosti rozhodnutia. Za zákonný považovala aj postup podľa § 184 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z.

13. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

14. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 21. mája 2018.

15. Stotožnil sa s názorom krajského súdu. Uviedol, že licencia z 2. apríla 2002, ktorá oprávňovala žalobcu poskytovať zdravotnú starostlivosť ako fyzická osoba, bola zrušená k 31. decembru 2006 a dňa 15. mája 2006 mu bola vydaná nová licencia, ktorá ho oprávňovala na výkon zdravotnej starostlivosti ako zodpovedná osoba v právnickej osobe, teda nie ako samostatne zárobkovo činná osoba. Z toho dôvodu bolo zrejmé, že v rozhodnom období nedisponoval žalobca takou licenciou, ktorá by ho oprávňovala poskytovať zdravotné služby na základe živnostenského oprávnenia.

16. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP)

preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

22. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

23. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

24. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým zrušil rozhodnutie žalovanej z 22. júna 2017, číslo: 34528-2/2017-BA, ktorým táto postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení zamietla v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad z 28. februára 2017, číslo: 700-3010432517-GC04/17. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. predpísala žalobcovi poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné a príspevky“) za obdobie január 2009 až jún 2009 spolu v sume 562,50 eur.

25. Podľa § 172 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sa nevzťahuje osobitný predpis (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní).

26. Podľa § 172 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

27. Podľa § 240 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení v rozhodnom období Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 3,32 eur, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

28. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 555/2007 Z.z. povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej

samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Zákonodarca samostatne zárobkovo činnnej osobe upravuje povinnosti v právnej norme ustanovenej v § 228 zákona č. 461/2003 Z.z. V zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 228 ods. 1,2 tohto zákona samostatne zárobkovo činná osoba, na ktorú sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu alebo podľa medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, je povinná oznámiť príslušnej pobočke výšku príjmov a výdavkov samostatne zárobkovo činnnej osoby zo zárobkovej činnosti podľa § 3 ods. 3. Samostatne zárobkovo činná osoba podľa prvej vety je povinná oznámiť príslušnej pobočke aj skutočnosti rozhodujúce na posúdenie vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 21 ods. 4 a 5, a to do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nastali. Údaje podľa prvej vety je samostatne zárobkovo činná osoba povinná oznámiť do ôsmich dní od právoplatnosti určenia príslušnosti k právnym predpisom Slovenskej republiky a v bežnom roku najneskôr do 31. mája kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok. Súčasne platí, že len takto definovanej samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká povinné nemocenské a dôchodkové poistenie od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom dosiahla príjem vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu. Podľa § 21 ods. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b/ a c/ dňom zániku týchto oprávnení a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c/ odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c/. V súvislosti so zánikom dobrovoľného poistenia je potrebné poznamenať, že prihláška samostatne zárobkovo činnnej osoby do povinného poistenia, ako aj odhláška z tohto poistenia sú v zmysle zákona o sociálnom poistení len evidenčnými úkonmi, ktoré je samostatne zárobkovo činná osoba povinná urobiť do ôsmich dní, resp. do zániku poistenia. Uvedené úkony však vznik alebo zánik povinného poistenia nespôsobujú, pretože tie nastávajú na základe zákona v nadväznosti na nadobudnutie, resp. zánik oprávnenia na podnikanie.

30. Pre posúdenie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu je nevyhnutné, aby súd vychádzal z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu. Z administratívneho spisu žalovanej mal kasačný súd za preukázané, že:

- žalobca bol oprávnený poskytovať zdravotnú starostlivosť v neštátnom zdravotníckom zariadení v odbore ortopédia od 18. júla 2000 na základe rozhodnutia Krajského úradu v Prešove z 17. júla 2000, č.: 2000/06405/508/2000,
- na žiadosť z 18. apríla 2006 Slovenská lekárska komora dňa 15. mája 2006 vydala licenciu (L1A) na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov, v odbore ortopédia,
- licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe L1A/PO/1050/06 bola na čas od 1. januára 2017 rozhodnutím Slovenskej lekárskej komory dočasne pozastavená,
- zrušené bolo aj rozhodnutie o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, v neštátnom zdravotníckom zariadení - ambulancii v odbore ortopédia ku dňu 31. december 2006 na žiadosť žalobcu rozhodnutím Prešovského samosprávneho kraja,
- Sociálnej poisťovni, pobočka Poprad bola 28. júna 2001 doručená prihláška občana P. U. Q. na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie,
- poistenec doručil na pobočku Sociálnej poisťovne Poprad Registračný list FO - odhlášku z povinného sociálneho poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby k 31. decembru 2006 z dôvodu zrušenia rozhodnutia o povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v odbore ortopédia v neštátnom zdravotníckom zariadení - ambulancii, s miestom výkonu činnosti: ul. E. XX a ul. D. X. XX, F.,
- Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov číslo L1A/PO/1050/06 zo dňa 15.

mája 2006 ostala naďalej aktívna.

31. Status samostatne zárobkovo činnej osoby zaniká až zrušením všetkých oprávnení. O zániku povinného nemocenského poistenia povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnej osobe P. U. Q. rozhodla Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad 2. septembra 2016 rozhodnutím číslo: 700-3080029116-GC09/16 tak, že poistenie zaniklo dňa 30. júna 2009 a nie 31. decembra 2006. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 31. januára 2017.

32. Keďže v správnom súdnictve je predmet súdneho prieskumu rozhodnutia určený obsahom preskúvaného rozhodnutia a žalovaná v danom správnom konaní rozhodovala o predpísaní poistného a príspevkov samostatne zárobkovo činnej osobe za obdobie január 2009 až jún 2009, nebolo možné v danom konaní podrobiť prieskumu aj otázku zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, keďže rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad o zániku poistenia dňa 30. júna 2009 a nie 31. decembra 2006 nadobudlo právoplatnosť.

33. Pokiaľ krajský súd svoje rozhodnutie založil na dôvodoch uvedených v § 191 ods. 1 písm. c/, d/ a g/ SSP, tak rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Z predloženého spisového materiálu a z vyjadrení účastníkov konania vyplýva, že žalobcovi boli vydané štyri živnostenské oprávnenia. Pri všetkých živnostenských listoch bol deň vzniku oprávnenia 15. júl 2008. Na základe živnostenských oprávnení žalobca má na účely sociálneho poistenia právne postavenie samostatne zárobkovo činnej osoby. Z dôvodu, že žalobca dosiahol v rozhodujúcom období (rok 2007) príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov relevantný pre vznik, resp. trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, povinné poistenie ako samostatne zárobkovo činnej osoby, mu trvalo aj v období január 2009 až jún 2009.

34. V súvislosti v rozsudku krajského súdu prezentovaným pochybením žalovanej (§ 172 ods. 5, § 284 ods. 8 a § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.) kasačný súd upriamuje pozornosť na dikciu ustanovenia § 185 ods. 4 zákona, v zmysle ktorého konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon a na dikciu ustanovenia § 172 ods. 1 veta prvá zákona, v zmysle ktorého na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Správne konaniu vo veci predpísania poistného za kontrolované obdobie január 2009 až jún 2009 predchádzalo právoplatne ukončené správne konanie o otázke zániku poistenia. Na právoplatné rozhodnutie o zániku povinného poistenia bol správny súd povinný pri preskúmaní rozhodnutia o predpísaní poistného prihliadnuť.

35. V súvislosti so statusom samostatne zárobkovo činnej osoby na základe oprávnenia na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení platnom do 31. decembra 2010 kasačný súd poukazuje na stanovisko senátu 9S Najvyššieho súdu SR, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 9Sžsk/94/2018 sa nestotožnil so závermi vyjadrenými v rozhodnutí veľkého senátu sp. zn. 1Vs/1/2019, keď dospel k záveru, že je potrebné sa od nich odchyliť. Podľa § 466 ods. 3 veta druhá SSP sa senát 9S rozhodol o postúpení veci veľkému senátu správneho kolégia, a to aj napriek rozhodnutiu veľkého senátu 1Vs/1/2019 zo dňa 30. apríla 2019. Na rozdiel od názoru veľkého senátu vysloveného v uznesení sp. zn. 1Vs/1/2019 dospel senát 9S k záveru, že licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 548/2004 Z.z. má charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. Veľký senát v konaní pod sp. zn. 1Vs/3/2019 dospel k záveru, že je potrebné sa odchyliť od záveru veľkého senátu vo veci sp. zn. 1Vs/1/2019. V bode 63 rozsudku sp. zn. 1Vs/3/2019 zo dňa 24. novembra 2020 uviedol nasledovnú odpoveď: „Licencia L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c/ zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2003 Z.z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Vykonávanie zdravotníckeho povolania v

pracovnoprávnom vzťahu lekárom, ktorý je držiteľom licencie L1B a ktorý je súčasne stále držiteľom licencie L1A, nie je prekážkou možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť aj na základe licencie L1A, a teda nie je dôvodom, aby držiteľ licencie L1A nebol považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z.“

36. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť za dôvodnú a rozhodol podľa § 462 ods. 1 SSP tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

37. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

38. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.